KTAY
KUNTOUTUKSEN TOIMIALAYHDISTYS

2.12.2025

www.ktay.fi

Opetushallitukselle

Asia: Lausuntopyyntö Sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon 2027 perusteista (Diaarinumero: OPH-6491-2025)

Kuntoutuksen toimialayhdistyksen huomiot sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon 2027 perusteisiin

Kuntoutuksen toimialayhdistys painottaa kuntoutusjärjestelmän ja -palvelujen tuntemisen merkitystä sekä kuntoutukseen ohjaamisen käytänteiden tuntemisen merkityksellisyyttä kaikissa terveydenhuoltoalan tutkinnoissa ja niiden osaamisaloissa.

Kuntoutusjärjestelmä on osa sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmää. Kuntoutusta toteutetaan ja kuntoutukseen ohjataan eri sosiaali- ja terveydenhuollon osissa niin perustasolla kuin erikoistasollakin. Kuntoutukseen piirissä on monenlaisia asiakasryhmiä. Lisäksi on oleellista ymmärtää, että kuntoutusjärjestelmä muodostuu useista eri kuntoutuksen järjestäjistä. Koordinaation ja yhteistoiminnan tarve on suuri, sillä kuntoutuksen eri osa-alueet ja järjestäjät kietoutuvat toisiinsa monin tavoin.

Kuntoutuksen järjestämisvastuu määräytyy lakiperusteisesti. Jokainen kuntoutuksen järjestäjä vastaa sille säädettyjen lakien mukaisesta kuntoutuksen järjestämisestä. Kuntoutuksen järjestämisestä / rahoittamisesta vastaavat; hyvinvointialueet, Kela, työeläkelaitokset, vakuutusyhtiöt, valtiokonttori. Keskeisiä kuntoutuksen toimijoita / toteuttajia hyvinvointialueen lisäksi ovat yksityiset palveluntuottajat, työterveyshuolto ja järjestöt.

Esimerkiksi Kuntoutuksen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämisfoorumi (KunFo) selvitti sosiaali- ja terveydenhuollon tutkintojen opintosisältöjä kuntoutuksen näkökulmasta. Selvitystyön lopputuloksena oli, että kuntoutus ei ole riittävällä tasolla tutkintojen opinnoissa. Kuntoutuksella on tärkeä rooli väestön hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja parantamisessa. Sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla kuntoutuksen osaamisen kehittäminen kaikilla koulutustasoilla on tärkeää työ- ja toimintakykyosaamisen varmistamiseksi. Lisäksi osaamisella on yhteyksiä mm. palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen sekä palvelujärjestelmän kustannustehokkuuteen.

Jokaisen sote alan työntekijän tulee tuntea kuntoutusjärjestelmä; kuntoutusta tuottavat tahot ja kuntoutukseen hakeutumisen periaatteet. Lisäksi tulee osata ohjata asiakkaita / potilaita kuntoutusohjauksesta vastaavalle taholle / itse ohjata asiakasta eteenpäin. Näin ollen kuntoutukseen kokonaisuuden tulee näkyä riittävän vahvasti tutkintojen pakollisten osien sisällöissä.

Ystävällisesti,

Jarno Talvitie
toiminnanjohtaja